

GÖZ AYDINLIĞI EŞLER VE EVLATLAR İÇİN

İyi bir aile yönetimi ancak yöneticisinin iyi olması ile mümkündür. Yönetimi iyi olmayan ailelerde isyan olmaktadır.

Dünyaya imtihan odaklı gelen Ademoğlu, tarih boyunca her zaman anlam arayışı içinde olmuştur. Nereden geldim, nereye gidiyorum, ne yapmalıyım diye sorgulamıştır. Bütün sorgulamalar insanı inanmaya ve iç güdüsü ile barışık olmaya itmektedir.

Nereden geldim sorusunun cevabı, bu inancın getirisi olarak uluhiyet kavramının içindedir. Bu sorunun cevabı her şeyin sahibi ve yaratıcısı olan bir gücün varlığına inanmayı beraberinde getirir.

Nereye gidiyorum sorusu ölümden sonraki hayatı sorgulamaya iterken, ne yapmalıyım sorusunun cevabını da örnek beşerler olan Allah Resulleri'nin hayatlarında görmek mümkündür.

İnsanların varlık sorularına verdikleri cevaplar, yaşamlarına anlam katar. Söylemleri ve davranışları bu doğrultuda olur.

Sorumluluk duygusu, insanı ahlaka uygun hareketler yapmaya mecbur tutar. Sorumluluk, ahlakî kurallar ve ilkeler ailede kazanılır. Bundan dolayı aile kurumu bir insanın gelişiminde en büyük etkenlerden biridir.

Kişinin kendini yönetmesi, kişiliği ile ortada olması, hal ve hareketleri ile itidal içinde olması, yol yordam bilgisine sahip olması, nerede, neyi, nasıl söyleyeceğini bilmesi, nerede durulup, nerede hareket etmesi kişinin kendisi ile alakalıdır.

Hasılı; ahlak bireysel olarak yaşanan olgulardır. Ailenin ve toplumun ahlakı olmaz, ancak ilke ve kuralları vardır. Kişi; kendini yönetmeyi, büyüklerle ve küçük-

lerle nasıl konuşulacağını, girdiği yerlerde nasıl hareket edeceğini, yemeği nasıl yiyeceğini, kiminle neyi nasıl konuşacağını, saygıyı, sevgiyi, fedakarlığı, muhabbeti, iletişimi, adaleti, merhameti ailede öğrenir.

Bu öğretiler kişinin gelişimi ve kimlik kazanması için önemlidir. Ailenin öğretmediği böylesi değerli olgular, zamanla kişinin kişiliğinin gelişmemesini sağlar ve kendine yetemeyen bir birey haline getirir.

Kendine yetemeyen, yönetemeyen, kişiliği tam olmamış sağlıklı bir birey olunmaması, yol yordam bilgisi olarak anlatılan ahlakî kuralların öğrenilmemesi sonucunda ailelerini de yönetememektedirler.

İyi bir aile yönetimi ancak yöneticisinin iyi olması ile mümkündür. Yönetimi iyi olmayan ailelerde isyan olmaktadır. Adil olunmayan, haklarının verilmediği, güvenlerin oluşmadığı toplumlarda nasıl anarşi oluşuyorsa, toplumun küçük parçası olan ailelerde de aynı durum oluşmaktadır.

İmanını hayatlarına şahit kılmak isteyenlerin haftada bir defa hem beraber olmak hem de hutbe dinlemek için çağrıldığı, gitmenin en hayırlı olduğu belirtildiği cuma namazının akabinde Hak Teâlâ **Nahl Suresinde**, yeryüzünde ve ailede adaletin nasıl gerçekleşeceği anlatır.

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

Allah, adaleti, güzel davranışı, yakınlara veren el olmayı emreder. Çirkinliği, kötülüğü ve aşırılıkları

yasaklar. Allah size öğüt verir, belki bilginizi kullanırsınız. (Nahl suresi 16/90)

İnanan insan olmanın birinci şartı adil olmaktır. Ailedeki ilişkilerde de en önemli olgu adalettir. Ölçülü hareketlerde bulunmak, aile bireylerine haklarının verilmesi de adaletin gereğidir.

Adil olmak dengeli olmaktan geçer. Dengeyi kaybedenler adil de olamayacaklardır.

Ölümü ve hayatı, kimler daha güzel işler yapacak diye imtihanın gerekçesi kılan¹ Hak Teâlâ, denge içinde yaşayanların kazananlardan olacağını buyurmuştur.

Aile hayatındaki dengede de, karşılıklı hak ve hukukların bilinmesi ve bu hak - hukukların çiğnenmemesi vardır.

Evlilik; hayat yolculuğuna çıkan kadın ve erkeğin beraber yol alması halidir. Başının önceden tayin edilmesi, yolculukta şaşırılmamak ve istikamet üzere yol almak için çok önemlidir. Zira Allah Resulü bu duruma şu şekilde bir açıklama getirmiştir.

“Üç kişi sefere çıktıkları zaman içlerinden birini emir tayin etsinler.”²

Yol, iyi ve ahlakî olgunluğa erişmiş, nerede ne yapacağını bilen, yol yordam bilgisine sahip olan bir yol arkadaşı ile çekilir. Başkanı iyi seçilmiş bir yolculukta hızla yol almamak imkansızdır.

Hayat yolculuğu hükmünde olan ailenin de başkanı hükmünde olan kocayı iyi seçmek, bir hanım için geleceğe yapılacak en büyük yatırımdır. Zira seçilen sadece koca değil, evladın ve yolun seçimidir.

Bundan dolayı Hak Teâlâ bize şu şekilde dua etmemizi buyurmuştur.

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُوَّةً أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

Onlar şöyle dua ederler: “Sahibimiz! Bize göz bebeği eşler ve göz bebeği evlatlar ver. Bizi kendini koruyanların başında (önder, rehber) eyle. (Furkân 25/74)

Tekrarı olmayan hayatın içinde seçimler, kişiyi ya aziz ya da rezil eder. Göz bebeği eşlerin olmasının tabii sonucu göz bebeği evlatlardır. Korunanlardan olmak, hatta bu korunanların önünde öncü olmak iyi bir eş seçiminin uzantısıdır.

Öncü olmak, hakkı ve sabrı tavsiye etmek, tavsiye ederken kendi nefislerini unutmamak her akli başında olan, sorumluluğunun farkında olan birey için öncelik konusudur. Ancak iç huzur bu şekilde elde edilir.

Gerçek manada iç huzur, sükûn bulmuş bir beden ve mekan içinde oluşur. Bundan dolayı Hak Teâlâ, kendi varlığına delil mahiyetinde, huzura ve sükûna erilecek ortam olan aileyi bir nimet olarak anlatmıştır. İlgili ayet şu şekildedir.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

1 Mülk Suresi 67/2.

2 Ebû Dâvud, Cihad 87; Ahmed bin Hanbel, 2/177

Kadın ve Aile

ASIYE TÜRKAN

Yanlarında rahatlayasınız huzur bulasınız diye size, kendi türünüzden eşler yaratması da Allah'ın ayetlerindedir. Aranıza sevgi ve merhamet de koymuştur. Bunda, düşünen bir topluluk için ayetler vardır. (Rûm 30/21)

Sükûn bulmak, teskin olmak ancak karşılıklı sevgilerin oluşması ve birbirlerine merhamet edilmesi ile olur. Sevginin hâkim olmadığı, acımaların olmadığı ailelerde ne huzur ne de mutluluk vardır.

Sevilen bir insan sevdiğine çok şeyler verir. Sevgilerin oluşması ancak muhabbet ile oluşur. Muhabbetlerin olmadığı ailelerde sevgiler kalbe yerleşmez. Zira sevgiler kalplerde ancak muhabbetle yer bulur.

Sevginin muhabbetle kalbe yerleşmesi haline meveddet denir ki, ayette tam da verilmek istenen sevgi budur. Ancak sevgi, meveddet boyutunda olursa eyleme geçer. Eyleme geçen sevgiler, bir zaman sonra karşılığını yaratandan alma isteğini doğuracaktır.

Zira Hak Teâlâ şu şekilde vaatte bulunmuştur;

ذٰلِكَ الَّذِي يُبَيِّنُ اللهُ عِبَادَهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ۗ قُلْ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبٰى ۗ وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيْهَا حُسْنًا ۗ اِنَّ اللهَ غَفُوْرٌ شَكُوْرٌ

Allah'ın inanıp güvenen ve iyi işler yapan kullarını sevindireceği şey işte budur. De ki “Sizden bir karşılık beklemiyorum. Benim beklediğim şey, Allah'a daha çok yaklaştıracak şeylere ilgi duymanızdır.” Kim güzel bir iş yaparsa ona güzellik ekleriz. Çünkü Allah çok bağışlar ve üzerine düşeni eksiksiz yapar. (Şûrâ 42/23)

Muhabbetin pratiğe dönüş hali olan meveddet, seven ve sevilen arasında yıkılmaz bir köprü oluşturacaktır. Kavgalar olsa da, sorunlar büyüse de, depremler olsa da asla sarsılmaz bir hal alacaktır.

Ailedeki muhabbeti oluşturmada denge, insanlığın temelini oluşturan merhamettir. Her insanın merhamet edilmeye ihtiyacı vardır. Merhamet edilmeyen, acınmayan her insan zamanla cani durumuna düşebilir.

Katı kalpleri yumuşatan, kin ve düşmanlıkları dindiren, kardeşliğin filizini oluşturan ulvi duygular merhamet ile oluşur. Merhametin olduğu evlerde huzurlu ve sakin bir ortam hakimdir.

Ne kadar merhamet ediliyorsa, o kadar merhamet hak edilir. Sevginin muhabbetle yüreğe işlenmiş hali olan meveddetin hâkim olmadığı ailelerde merhamet de eksik olacaktır.

SÖZÜN ÖZÜ: İç huzurunu yakalayıp sorumluluğunun farkında olan bireylerin, sağlam bir akitle evlenmelerinin akabinde, samimiyetle atılan her adım hem bu dünyada hem de ahirette hedefine ulaşacaktır.

Ön tedbirin iyi alınması hastalıkları önleyici mahiyette olduğu herkesin malumudur. Evlilikte de seçimin iyi yapılması ve evlilik hakkında bilgilerin önceden öğrenilmesi, ailede oluşabilecek sıkıntıları en aza indirecek mahiyettedir.

Dünya bir imtihan yeridir. Ve en çok imtihana tabi tutulduğumuz eşlerimiz, evlatlarımız ve mallarımızdır.

Hatasız dost arayan dostsuz kalacaktır. İnsan kendi eksikliğini de göz önüne alarak hayata bakılmalı ve öncelikle kendi kusurlarını düzeltme yoluna gitmelidir.

Belli yaşa gelmiş ve kişiliği oluşmuş bireyleri değiştirmek çok zordur. Değişim üzerine hayal kurulmamalıdır. Yaşanan olumsuzlukları değiştirerek değil, olduğu hal üzerine faydalanılarak yol alınmalıdır.

Pes etmeden, hayırda yarışarak, sabırla ve namazla Allah'tan yardım dileyerek atılan her adım yaşanan bütün sorunları çözecek mahiyettedir. Zira evlilik idare etme sanatı üzerine inşa edilmiştir. İdare etmesi bilinen aile ortamında, daima huzurlu olan bireyler olacaktır.

Huzurun olduğu aile ortamlarında yetişen yavrular, güzel kokulu güller misali göz aydınlığı nesiller olacaktır. Bu ailelerden olan gençler, iş başına geçince de adil bir toplumun oluşumunda önderler olacaktır. Böylesi bir ortamda anarşiye de yer olmayacaktır.